

Guió didàctic
ESO

Vine a conèixer la Barcelona modernista

Schola
Didàctica Activa, S.L

C. Guadiana, 24 local. 08014 Barcelona
scholactiva@scholactiva.com
www.scholactiva.com

Vine a conèixer la Barcelona modernista

L'Eixample de Barcelona, barri construït a partir del projecte urbanístic d'Ildefons Cerdà, és un conjunt que cal conèixer i no només per la importància d'alguns dels edificis que conté.

Tant els alumnes que coneixen l'Eixample, com els que no hi han estat mai, hi descobriran primerament la forma i dimensions dels carrers i de les illes de cases.

Després, s'adonaran que totes les cases, per poc importants que siguin, tenen alguna cosa per descobrir. Per això, a mida que anem recorrent diferents carrers del centre de l'Eixample anirem esbrinant quin tipus de gent hi vivia, i a què es podria dedicar.

Tanmateix, el que trobem a l'Eixample barceloní no són només uns quants edificis. També artísticament entrem en el Modernisme. Aquest és un fenomen cultural que no es queda en l'art. El modernisme tenia una base ideològica consolidada que es manifestà en tots els àmbits de la cultura. En aquest sentit, l'arquitectura és la manifestació que fa més evident i explícita la gran importància que aquest corrent tingué en la Nova Barcelona i, per extensió, arreu de Catalunya.

En aquest sentit, l'arquitectura serà l'exemple a partir del qual parlarem d'una època extraordinària en la que un grup determinat de gent va fer i crear una manera de veure la vida que encara avui ens meravella.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

- Saber situar cronològicament el Modernisme.
- Saber situar l'Eixample dins de Barcelona.
- Tenir nocions sobre l'urbanisme de Barcelona al segle XIX.

Objectius

- Situar cronològicament el període.
- Conèixer l'origen de la ciutat moderna de Barcelona.
- Analitzar el perímetre de la Barcelona medieval amb la modernista.
- Treballar sobre els motius del creixement de la ciutat.
- Interpretar el Pla Cerdà tenint presents els seus plantejaments ideològics.
- Observar les noves formes artístiques: el Modernisme.
- Analitzar la manera de pensar que desemboca en el Modernisme.
- Conèixer les característiques generals de l'arquitectura de l'Eixample central.
- Distingir alguns dels principals edificis de Puig i Cadafalch, Domènech i Montaner, Gaudí i Enric Sagnier.
- Tenir una actitud respectuosa a l'hora de fer una visita a un indret patrimonial.
- Valorar el patrimoni cultural com a herència i llegat dels grups humans i manifestació de la seva riquesa i diversitat.

Competències bàsiques

Conviure i habitar el món

- Percebre, comprendre l'espai, orientar-se, desplaçar-se mitjançant plànol.
- Analitzar i valorar la convivència entre cultures diferents d'altres temps.
- Analitzar i interpretar la interacció de l'home amb l'entorn.
- Respectar i assumir la diversitat cultural.
- Desenvolupar un pensament crític.
- Participar en una activitat col·lectiva.

Competències comunicatives

- Elaborar un discurs propi.
- Descodificar i utilitzar llenguatges diferents per comprendre la realitat.
- Utilitzar vocabulari adequadament.
- Valorar les manifestacions artístiques per desenvolupar un sentit crític i estètic i la capacitat d'emocionar-se.
- Desenvolupar una actitud activa.

Competències metodològiques

- Buscar, obtenir, i interpretar el patrimoni.
- Distingir entre informacions rellevants i anecdòtiques.
- Plantejar-se preguntes per desenvolupar un pensament complex i crític.
- Desenvolupar estratègies en la resolució de problemes.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Posar-se en contacte amb coneixements variats per tal de replantejar idees prèvies.
- Prendre decisions a partir de la reflexió
- Desenvolupar estratègies de planificació i execució en les tasques quotidianes.
- Contribuir a configurar la pròpia identitat personal social i cultural amb els referents culturals i històrics disponibles de l'entorn.

Continguts

- Adequació als coneixements previs dels alumnes a través de preguntes.
- Aplicació de conceptes bàsics sobre la història contemporània.
- Obtenció d'informació a partir de l'observació del patrimoni.
- Establiment dels elements de canvi i continuïtat a nivell polític, econòmic i social.
- Reconeixement de les diferències socials.
- Lectura i anàlisi de façanes per establir els trets característics del modernisme.
- Recerca d'elements artístics modernistes en els edificis actuals.
- Observació formal de l'entrada de les cases per observar formes, materials i colors.
- Obtenció de criteri sobre l'estil artístic a partir de l'observació i la comparació d'edificis.
- Descripció dels trets bàsics de l'art modernista.

- Situació en el temps dels edificis visitats.
- Desenvolupament d'un petit treball de camp a partir del quadern didàctic.
- Valoració de la necessitat de protegir i preservar el patrimoni

Conceptes

- La Revolució Industrial.
- L'Eixample.
- El Pla Cerdà.
- La societat obrera.
- La societat burgesa.
- El Modernisme.
- Els artistes de l'època: Antoni Gaudí, Lluís Domènech i Montaner, Josep Puig i Cadafalch, Enric Sagnier...
- Les cases burgeses: Batlló, Amatller, Lleó Morera, Fundació Tàpies, Pedrera, Palau Quadres, Casa Comalat...

Activitats d'aprenentatge

- A partir d'una sèrie de preguntes copsarem els coneixements previs dels alumnes alhora que ens informarà dels trets polítics i socials més importants de l'època.
- Gràcies al quadern de treball, es realitzarà un seguiment i resposta a les preguntes exposades.
- Mitjançant l'ús de la cartografia, s'ubicarà el perímetre de la ciutat medieval i les cases visitades.
- Els alumnes realitzaran un treball de camp tot seguint un itinerari urbà exterior: descoberta exterior dels edificis modernistes de la Rambla de Catalunya i els del Passeig de Gràcia: casa Milà (*la Pedrera*), casa Batlló, casa Amatller, casa Lleó Morera, Palau Quadres, Casa Comalat...
- Al llarg de l'itinerari s'observarà i deduirà les característiques principals (funcionals, artístiques), dels edificis analitzats al llarg de la visita.

Temps i necessitats

La visita té una durada aproximada de 3 hores.

El lloc de trobada és el carrer Diputació cantonada amb Rambla de Catalunya.

L'hora més adequada per iniciar la visita són les 10 hores.

Nota: si es vol entrar a visitar la Pedrera, s'haurà d'afegir el preu d'entrada per alumne al total de la visita; cal avisar el més aviat possible si es decideix visitar-la per tal de fer la reserva corresponent.